

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ: 'Ο

αστυνόμος Μαιγκρέ, κατόπιν συνεννοήσεως με τον ανακριτή Κομελιώ, διευκολύνει την απόδρασι από τις φυλακές της «Σαντέ» του 'Ιωσήφ 'Ερτέν, ο οποίος έχει καταδικασθή εις θάνατον ως δολοφόνος της 'Αμερικανίδος κ. Χέντερσον και της καμαριέρας της. Τό κάνει δε αυτό ο Μαιγκρέ γιατί πιστεύει πως ο 'Ερτέν εινε άθώος. Μετά την απόδρασι, ο Μαιγκρέ και τὰ όργανά του παρακολου-

θούν τον 'Ερτέν και τον βλέπουν να περιπλανάται έξω από το κέντρο «Καφέ - Κου πόλ», όπου φαίνεται σαν να παραμονεύη κάποιον άλλόκοτο πελάτη, τον Τσέχο Ράντεκ, πρώην φοιτητή της 'Ιατρικής.

'Ο Ράντεκ προκαλεί τον Μαιγκρέ και του λέει σχεδόν ότι εινε άκατεμένος στην ύποθεσι Χέντερσον. 'Εντωμεταξύ ο 'Ερτέν καταφεύγει στο πατρικό τω σπίτι και άποπειράται ν' αυτοκτονήση.

(Συνέχεια έκ του προηγούμενου)

Εΐχαν μαζί τους συντροφιά κι' ένα νέο, Σκανδιναυό όπως τον έδειχνε το πρόσωπό του, ο οποίος θα τους έλεγε ασφαλώς πολύ άστείες ιστορίες, γιατί δεν έπαυαν να γελούν.

— Κυρία Γκρόσμπυ... πρόφερε ο αστυνομικός υποκλινόμενος.

'Εκείνη τον κύτταξε περίεργα, κι' έπειτα γύρισε προς τους συντρόφους της με το ξαφνιασμένο ύφος ανθρώπου που δεν περιμένει να τον ένοχλήσουν.

— Σας άκούω... εΐπε.

— 'Εχετε την καλωσύνη να μου παραχωρήσετε μια στιγμή ιδιαιτέρως ; εΐπε ο Μαιγκρέ.

— 'Αμέσως ; Τί συμβαίνει ;...

Μα το ύφος του αστυνομικού ήταν τόσο σοβαρό, ώστε ή κ. Γκρόσμπυ σηκώθηκε και κύτταξε γύρω της για να βρη κανένα μέρος ήσυχο.

— 'Ελάτε στο μπάρ... εΐπε. Αυτή την ώρα, δεν θ'ανε κανεις εκεί...

Πράγματι, το μπάρ ήταν έρημο. 'Ο Μαιγκρέ κ' ή κ. Γκρόσμπυ έμειναν όρθιοι.

— Ξέρατε ότι ο σύζυγός σας θα πήγαινε σήμερα το απόγευμα στο Σαιν-Κλου ; άρχισε να λέη ο Μαιγκρέ.

— Δεν καταλαβαίνω... έκανε ή νέα γυναίκα. Εΐνε ελεύθερος να...

— Σας ρωτάω, τη διέκοψε ο αστυνομικός, αν σας εΐχε μιλήσει για μια έπίσκεψη που σχεδίαζε να κάνη στη βίλλα ;...

— 'Οχι...

— Μήπως εΐχατε ξαναπάει κ' οι δυό σας εκεί από τότε που πέθανε ή θεία

— 'Εχετε καιρό να πάτε στο Σαιν Κλου; ρώτησε άργά ο Μαιγκρέ.

σας ;

'Η κ. Γκρόσμπυ κούνησε άρνητικά το κεφαλι της.

— 'Ο σύζυγός σας πήγε σήμερα εκεί, μόνος...

'Η νέα γυναίκα εΐχε άρχισει ν' άνησυχή τώρα και κύτταξε τον αστυνομικό στα μάτια μ' άνυπομονησία.

— 'Ε λοιπόν ; ρώτησε.

— Του συνέβη ένα δυστύχημα...

— Με το αυτοκίνητό του, δεν εΐν' έτσι ;... θα στοιχημάτιζα.

'Εκείνη την στιγμή, ή "Εντνα Ράϊσμπεργκ πήγε ως το μπάρ για να ρίξη μια περίεργη ματιά, με την πρόφασι ότι εΐχε άφήσει την τσάντα της εκεί.

— 'Οχι, κυρία, άπάντησε ο Μαιγκρέ στην κ. Γκρόσμπυ. 'Ο σύζυγός σας άπεπειράθη ν' αυτοκτονήση...

Τα μάτια της νέας γυναίκας γέμισαν από άμφιβολία, από κατάπληξι. Για μια στιγμή μάλιστα, φάνηκε έτοιμη να σκάση στα γέλια.

— 'Ο Ουΐλλιαμ;... έκανε.

— Ναι, τράβηξε μια σφαίρα στο...

Μα πριν προφτάση να τελειώση τη φράσι του ή κ. Γκρόσμπυ τον άρπαξε από τα χέρια κι' άρχισε να τον ρωτάη μ' άγωνία.

'Επειτα, ξαφνικά, ένα δυνατό ρίγος πέρασε όλο το κορμί της, άφησε τον αστυνομικό και τραβήχτηκε πίσω ένα βήμα.

Τότε ο Μαιγκρέ της εΐπε έπίσημα:

— Κυρία, εΐμαι ύποχρεωμένος να σας άναγγειλω ότι ο σύζυγός σας πέθανε πρό δύο ώρων στη βίλλα του Σαιν Κλου.

'Η κ. Γκρόσμπυ δεν άσχολήθηκε πειά μαζί του. Διέσχισε το σαλόνι του τσαγιού τρέχοντας, χωρίς να ρίξη ένα βλέμμα στην "Εντνα και στο σύντροφό της, ώρμησε στο χάλ και, χωρίς καπέλλο, χωρίς τίποτε στα χέρια της, βγήκε στο δρόμο.

'Ο πορτιέρης του ξενοδοχείου την ρώτησε:

— Θέλετε κανένα άμάξι;

Μα εκείνη εΐχε μπη κιόλας σ' ένα ταξι και φώναξε στο σωφέρ:

— Στο Σαιν-Κλου!... Γρήγορα!...

'Ο Μαιγκρέ δεν ενδιαφέρθηκε να την άκολουθήση, πήρε το έπανωφόρι του από το βεστιαριο και, καθώς ένα λεωφορείο περνούσε, πήδηξε στον έξώστη του.

Το λεωφορείο τον έβγαλε σε λίγο μπρος στην αστυνομία.

— Δεν με ζήτησε κανένας στο τηλέφωνο; ρώτησε τον κλητήρα του γραφείου του.

— Ναι, σας έζήτησαν κατά τις δυό. 'Υπάρχει μια σημείωσι άπάνω στο γραφείο σας.

'Η σημείωσις έγραφε:

«'Αναφορά του ένωμοτάρχου Ζανβιέ στον έπιθεωρητή Μαιγκρέ
'Ο Ράντεκ πήγε κι' έκανε πρόβα στο ράφτη του. 'Εφαγε το μεσημέρι σ' ένα ρεστοوران του Μονπαρνάζ. Στις 2 ή ώρα πήρε τον καφέ του στο «Καφέ-Κουπόλ». Τηλεφώνησε δυό φορές».

Κι' από τις δυό κ' ύστερα;

'Ο Μαιγκρέ χώθηκε στην πολυθρόνα του, άφοϋ κλείδωσε την πόρτα του γραφείου του. 'Εκει τον πήρε ο ύπνος και ξαφνιαστικη πολϋ, βλέποντας, όταν εξύπνησε, πως ή ώρα ήταν 10 1)2.

'Ανοιξε την πόρτα και φώναξε τον κλητήρα:

— Με ζήτησε κανένας στο τηλέφωνο; ρώτησε.

— 'Εδω εΐσαστε; ρώτησε. Νόμιζα πως βγήκατε έξω! 'Ο ανακριτής Κομελιώ σας ζήτησε δυό φορές...

— Και ο Ζανβιέ;

— Καθόλου...

'Επειτ' από μισή ώρα, ο Ζανβιέ έμπαινε στο μπάρ του «Καφέ-Κουπόλ», όπου έψαξε του κάκου να βρη τον Ράντεκ και τον ένωμοτάρχη Ζανβιέ. Τράβηξε τον μπάρμαν παράμερα και τον ρώτησε:

— 'Ο Τσέχος δεν ξαναφάνηκε έδω;

— Πέρασε το απόγευμά του έδω μαζί με το φίλο σας. Ξέρετε, το νέο με το αδιάβροχο...

— Καθόντουσαν στο ίδιο τραπέζι;

— Ναι, σ' αυτή τη γωνία... 'Ηπιαν τουλάχιστον πέντε ούισκυ

ὁ καθέννας...

— Πότε ἔφυγε;
— Ἐφαγαν προηγουμένως στὴ διπλανὴ μπουραρία...
— Μαζύ;
— Μαζύ... Θὰ ἔφυγαν πάνω-κάτω κατὰ τὶς δέκα...
— Δὲν ξέρετε ποῦ πῆγαν;
— Ρωτήστε τὸ θυρωρὸ... Αὐτὸς ἐπῆγε καὶ τοὺς ἔφερε ταξί.
Ὁ μικρὸς πορτιέρης θυμήθηκε.
— Ναί! εἶπε. Εἶνε τὸ μπλὲ ταξί ποῦ σταθμεύει πάντα ἐδῶ ἀπέναντι... Δὲν θὰ πῆγανε μακριά, γιατί νάτο... ξαναγύρισε...
Ὁ σωφὲρ ἔλεγε ἔπειτ' ἀπὸ μιὰ στιγμή στὸ Μαιγκρέ:
— Θέλετε νὰ μάθετε γιὰ τοὺς δυὸ κυρίους ποῦ πῆρα πρὸ πέντε λεπτῶν;... Τοὺς ἐπῆγα στὸ ρεστωρὰν «Πελεκάνος», στὴν ὁδὸ Σχολῶν.

— Πῆγαίνε με κι' ἐμένα ἐκεῖ.
Σὲ λίγο ὁ Μαιγκρέ ἔμπαινε στὸν «Πελεκάνο» μὲ τὸ πιὸ θλοστυρὸ του ὕφος. Πρόγκιξε τὸ μικρὸ πορτιέρη κι' ἔπειτα τὸ γκαρσόνι ποῦ θέλησε νὰ τὸν ὀδηγήσῃ στὴ μεγάλη σάλα τοῦ ρεστωρὰν.

Στὸ μπάρ, ἀνάμεσα σ' ἓνα πλῆθος γυναικῶν καὶ γλεντζέδων, βρῆκε τοὺς δυὸ ἀνθρώπους ποῦ ζητοῦσε, σκαρφαλωμένους σὲ μιὰ γωνιά, σὲ δυὸ ψηλά ταμπουρέ. Τοῦ ἔφτασε μιὰ ματιά γιὰ νὰ δῆ ὅτι τὰ μάτια τοῦ Ζανβιὲ ἔλαμπαν κι' ὅτι τὸ χρῶμα τοῦ ἦταν πιὸ κόκκινο.

Ὁ Ράντεκ, πάλι, ἦταν μᾶλλον σκυθρωπὸς καὶ κύτταζε τὸ ποτήρι του. Ὁ Μαιγκρέ τοὺς πλησίασε χωρὶς νὰ διστάσῃ, ἐνῶ ὁ Ζανβιὲ, ποῦ φαινόταν μεθυσμένος, τοῦ ἔκανε νοήματα, τὰ ὁποῖα ἐσήμαιναν: «Ὅλα πάνε καλά! Ἀφήστε με ἐμένα νὰ ἐξακολούησω τὴ δουλειά μου... Μὴν παρουσιαζόσαστε...»

Ὁ Μαιγκρέ στηλώθηκε κοντὰ στοὺς δυὸ ἀνδρες. Ὁ Ράντεκ, βλέποντάς τον, μουρμούρισε:

— Μπᾶ!... Πάλι ἐδῶ ἐσεῖς;
Ὁ Ζανβιὲ χειρονομοῦσε πάντοτε μ' ἓνα τρόπο ποῦ τὸν φανταζόταν πολὺ μυστικὸ καὶ πολὺ εὐγλωττο.

— Τί θὰ πιῆτε, κ. ἐπιθεωρητά; ρώτησε ὁ Τσέχος.
— Ὅ,τι νᾶνε, Ράντεκ... ἀπάντησε ὁ Μαιγκρέ.
— Μπάρμαν, ἓνα κοκτέιγ γιὰ τὸν κύριο...
Κι' ὁ Ράντεκ, ἀφοῦ ἄδειασε τὸ χρωματιστὸ μίγμα ποῦ εἶχε μπροστά του, πρόσθεσε ἀναστενάζοντας:

— Σᾶς ἀκούω!... Ἀκούς κι' ἐσύ;... Ἔ, Ζανβιὲ;...
Καὶ συγχρόνως χτύπησε μὲ μεγάλη οἰκειότητα στὸν ὤμο τὸν ἐνωμοτάρχη.

— Ἐχετε καιρὸ νὰ πᾶτε στὸ Σαιν-Κλου; ρώτησε ἀργὰ ὁ Μαιγκρέ.
— Ἐγώ; ἔκανε ὁ Τσέχος γελῶντας. Χά! χά! Τί ἀστεία ἐρώτησις...

— Ξέρετε ὅτι προσετέθη ἓνα ἀκόμα πτώμα στὴ βίλλα; ξαναρώτησε μὲ τὸν ἴδιο σοβαρὸ τόνο ὁ Μαιγκρέ.

Κι' ὁ Ράντεκ, γελῶντας πάντοτε, ἀπάντησε:
— Αὐτὸ ἀφορᾷ τοὺς νεκροθάφτες... Στὴν ὑγεία σας, ἐπιθεωρητά...

Ὁ Τσέχος δὲν ἔπαιζε αὐτὴ τὴ στιγμή ρόλο... Ἦταν μεθυσμένος λιγώτερο βέβαια ἀπ' τὸν Ζανβιὲ, μὰ ἀρκετὸ πάντως. Αὐτὸ ἔδειχναν τὰ μάτια του καὶ τὸ κορμί του ποῦ ἤθελε ν' ἀκουμπᾷ κάπου...

— Καὶ ποιὸς εἶν' ὁ τυχερὸς ποῦ πέθανε; ρώτησε.
— Ὁ Οὐίλλιαμ Γκρόσμπυ!...

Γιὰ μερικὲς στιγμὲς, ὁ Ράντεκ φάνηκε νὰ παλεύῃ ἐναντίον τῆς μέθης του, σὰν νᾶχε ἀντιληφθῆ ἔξαφνα τὴ σοβαρότητα αὐτῆς τῆς στιγμῆς.

Ἐπειτα γέλασε σαρκαστικὰ καὶ, γέρνοντας τὸ κορμί του πρὸς τὰ πίσω, ἔγνεψε στὸ μπάρμαν νὰ ξαναγεμίση τὰ ποτήρια.

— Τότε, τόσο τὸ χειρότερο γιὰ σᾶς, εἶπε.
— Τί σημαίνει αὐτό;...

— Ὅτι δὲν θὰ καταλάβετε ποτὲ τίποτε, φίλε μου!... Ποτὲ, τίποτε!... Σᾶς τὸ εἶπα αὐτὸ ἀπὸ τὴν ἀρχή... Καὶ τώρα ἀφήστε με νὰ σᾶς προτείνω κάτι: Ὁ Ζανβιὲ κι' ἐγὼ συμφωνήσαμε ὡς πρὸς αὐτὸ τὸ ζήτημα... Νὰ δοῦμε ἂν θὰ συμφωνήσετε καὶ σεῖς...
Μὲ παρακολουθεῖτε, ἔτσι δὲν εἶνε;... Ἐγὼ δὲν δίνω πεντάρα...
Μὰ, ἀντὶ νὰ βαδίζουμε ἀνόητα ὁ ἓνας πίσω ἀπ' τὸν ἄλλο, βρισκῶ καλύτερο νὰ κάνουμε παρέα μαζύ... Ἐφάγατε;... Σᾶς κάνω τὸ τραπέζι... Κι' ἐπειδὴ δὲν ξέρει κανεὶς τί τὸν περιμένει ἄβριο, σᾶς προτείνω νὰ γλεντήσουμε λίγο... Ἐδῶ εἶν' ἓνα σωρὸ ὡμορφες γυναῖκες... Θὰ διαλέξῃ καθέννας μας ἀπὸ μιὰ. Ὁ Ζανβιὲ ἔκανε κιάλας προτάσεις σ' αὐτὴ τὴ μελαχροινὴ ἐκεῖ κάτω... Ἐγὼ διστάζω ἀκόμη... Ἐννοεῖται ὅτι θὰ κάνω ἐγὼ τὰ ξεοδα...
Τί λέτε λοιπόν;...

Καὶ κύτταξε τὸν ἀστυνομικὸ, ὁ ὁποῖος τὸν κύτταξε κι' αὐτὸς καὶ δὲν βρῆκε πειὰ οὔτε τὸ παραμικρὸ ἶχνος μέθης στὸ πρόσωπό του.

Ὁ Ράντεκ τὸν κύτταξε μὲ μάτια ποῦ ἔλαμπαν ἀπὸ ἐξυπνάδα κι' εἰρωνεία...

IX

ΤΗΝ ΑΛΛΗ ΜΕΡΑ

Ἦταν ἡ ὥρα ὀχτῶ τὸ πρωῖ.

Ὁ Μαιγκρέ ποῦ εἶχε ἀφήσει τὸν Ράντεκ καὶ τὸν Ζανβιὲ πρὶν ἀπὸ τέσσερες ὥρες, ἔπινε τὸν καφέ του, ἐνῶ συγχρόνως ἔγραφε ἀργὰ σ' ἓνα τετράδιο:

«7 Ἰ ο υ λ ί ο υ.— Τὰ μεσάνυχτα, ὁ Ἰωσήφ Ἐρτέν πίνει τέσσερα ποτήρια ἄλκοολ στὸ «Παβιγιὸν Μπλὲ» τοῦ Σαιν-Κλου, κι' ἀφήνει νὰ τοῦ πέση, χωρὶς νὰ τὸ ἀντιληφθῆ, ἓνα εἰσιτήριο τρίτης θέσεως τοῦ τραίνου.

»Στις 2 1)2 μετὰ τὰ μεσάνυχτα, ἡ κ. Χέντερσον κ' ἡ καμαριέρα τῆς δολοφονοῦνται μὲ μαχαίρι στὴ βίλλα τους καὶ τὰ ἶχνη ποῦ ἀφήνει ὁ δολοφόνος εἶνε ὅμοια μὲ τοῦ Ἐρτέν.

»Στις 4 τὸ πρωῖ, ὁ Ἐρτέν ξαναγυρίζει στὸ σπίτι του στὸ Παρίσι, στὴν ὁδὸ Μονσιέ-λὲ-Πρένς.

»8 Ἰ ο υ λ ί ο υ.— Ὁ Ἐρτέν πηγαίνει στὴ δουλειά του ὅπως πάντα.

»9 Ἰ ο υ λ ί ο υ.— Χάρης στὰ ἶχνη ποῦ ἀφήσαν τὰ παπούτσια του, ὁ Ἐρτέν συλλαμβάνεται στὸ ἀνθοπωλεῖο τοῦ προῖσταμένου του, ὁδὸς Σεβρῶν. Δὲν ἀρνεῖται ὅτι πῆγε στὸ Σαιν-Κλου, μὰ ἀρνεῖται κατηγορηματικῶς ὅτι σκότωσε.

»2 Ὁ κ τ ω θ ρ ί ο υ.— Ὁ Ἰωσήφ Ἐρτέν, ὁ ὁποῖος ἀρνεῖται πάντοτε τὴν ἐνοχή του, καταδικάζεται εἰς θάνατον.

»15 Ὁ κ τ ω θ ρ ί ο υ.— Ὁ Ἐρτέν δραπετεῦει ἀπὸ τὴ «Σαντὲ», ἐν γνώσει καὶ μὲ τὴ διευκόλυνσι τῆς ἀστυνομίας' περιπλανᾶται ὅλη τὴ νύχτα στὸ Παρίσι καὶ ξεπέφτει στὴ «Σιτανγκέτ», ὅπου κοιμάται.

»16 Ὁ κ τ ω θ ρ ί ο υ.— Ἡ πρωῖνὲς ἐφημερίδες ἀναγγέλλουν τὴν ἀπόδρασι χωρὶς σχόλια.

»Στις 10 ἡ ὥρα τῆς ἴδιας ἡμέρας, στὸ μπάρ τοῦ «Καφέ-Κουπόλ» ἓνας ἀγνωστος γράφει καὶ στέλνει στὴν ἐφημερίδα «Ἀνεξαρτησία» μιὰ ἐπιστολή ποῦ ἀποκαλύπτει τὴ συνενοχὴ τῆς ἀστυνομίας στὴν ἀπόδρασι τοῦ Ἐρτέν. Αὐτὸς ὁ ἀνθρώπος εἶνε ξένος, γράφει ἐπίτηδες μὲ τὸ ἀριστερὸ χέρι καὶ φαίνεται προσβεβλημένος ἀπὸ κάποια ἀνίατη ἀρρώστεια.

»Στις 6 ὥρα τὸ βράδυ, ὁ Ἐρτέν ξυπνάει στὴ «Σιτανγκέτ» χτυπάει μὲ τὴ μπουτίλια τοῦ σιφὸν στὸ κεφάλι τὸν ἐνωμοτάρχη Ντυφούρ, ὁ ὁποῖος θέλει νὰ τοῦ ἀρπάξῃ ἀπὸ τὰ χέρια τὴν ἐφημερίδα ποῦ γράφει γιὰ τὴν ἀπόδρασί του. Ὁ Ἐρτέν ἐπωφελεῖται τῆς φασαρίας ποῦ ἐπακολουθεῖ, σβύνει τὸ φῶς καὶ φεύγει, ἐνῶ ὁ ἐνωμοτάρχης, ξετρελλαμένος, ρίχνει ἓνα πυροβολισμὸ χωρὶς ἀποτέλεσμα.

»17 Ὁ κ τ ω θ ρ ί ο υ.— Τὸ μεσημέρι, ὁ Οὐίλλιαμ Γκρόσμπυ, ἡ γυναῖκα του καὶ ἡ Ἔννα Ράιχσμπεργκ πίνουν τὸ δρεκτικὸ τους στὸ μπάρ τοῦ «Καφέ-Κουπόλ», ὅπου εἶνε πελάτες. Ὁ Τσέχος Ράντεκ, σ' ἓνα τραπέζι τοῦ ἴδιου μπάρ τρώει μιὰ γιαούρτη καὶ πίνει ἓνα καφέ-κρέμ. Οἱ Γκρόσμπυ καὶ ὁ Ράντεκ δὲν φαίνονται νὰ γνωρίζονται.

»Ἐξω ἀπ' τὸ μπάρ, ὁ Ἰωσήφ Ἐρτέν, σὲ κακὰ χάλια, πεινασμένος, φαίνεται σὰν νὰ περιμένῃ κάποιον ποῦ θρῖσκειται μέσα.

»Οἱ Γκρόσμπυ φεῖγουν κι' ὁ Ἐρτέν οὔτε τοὺς προῦχει καν. Κι' ἐξακολουθεῖ νὰ περιμένῃ ἀπ' ἐξῆς, στὴ στιγμή ποῦ, μέσα στὸ μπάρ, δὲν υστάρχει κανένας ἄλλος, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Ράντεκ.

»Αὐτὸ δείχνει ὅτι γνωρίζονται.

»Στις πέντε ἡ ὥρα, ὁ Τσέχος παραγγέλλει

Ὁ Μαιγκρέ ἔπινε τώρα τὸν καφέ του, ἐνῶ ἔγραφε ἀπὸ ἓνα τετράδιο.

χαθιάρι και θότκα, αρνείται να πληρώσει και προκαλεί έτσι τη σύλληψή του από δυο χωροφύλακες που τον πηγαίνουν στο τμήμα.

»Αυτό δείχνει ότι θέλει ν' αποφυγή όπωσδήποτε μιὰ συνάντησί του με τον Έρτέν.

»Μόλις ο Ράντεκ κ' οί χωροφύλακες απομακρύνονται, ο Έρτέν εγκαταλείπει το πόστο του έξω απ' το «Καφέ-Κουπόλ» και τραβάει για το πατρικό του σπίτι στο Ναντύ.

»Την ίδια μέρα, κατά τις έννέα το βράδυ, ο Γρόσμπτu αλλάζει στο γραφείο του «Ξενοδοχείου του Γεωργίου 5ου» ένα τραπεζογραμμάτιο των 100 δολλαρίων και χώνει μέσα στην τσέπη του τὰ γαλλικά χαρτονομίσματα που παίρνει.

»Πηγαίνει άμέσως μαζί με την γυναίκα του σε μιὰ φιλανθρωπική έσπερίδα στο «Ριτζ», ξαναγυρίζει στο ξενοδοχείο του κατά τις τρεις, και δέν φεύγει πειά από το διαμέρισμά του.

»18 Ό κ τ ω θ ρ ί ο υ.— Στο Ναντύ, ο Έρτέν χώνεται στην αποθήκη του πατρικού του σπιτιού, όπου ή μητέρα του τον βρίσκει και τον κρύβει.

»Στις έννέα το πρωί, ο πατέρας του ύποψιάζεται την παρουσία του, τον ανακαλύπτει και τον διατάσσει να φύγη απ' το σπίτι του.

»Στις 10 ή ώρα, ο Έρτέν, αποπειράται ν' αυτοκτονήσει, άπαγχονιζόμενος μέσα στην αποθήκη.

»Στο Παρίσι, ο Ράντεκ απολύεται από το αστυνομικό τμήμα της Μονμάρτρης κατά τις έννέα το πρωί. Ξεφορτώνεται με πονηρία τον ένωμοτάρχη Ζανθιέ, ο οποίος τον παρακολουθεί, ξυρίζεται, αλλάζει κάπου πουκάμισο, άν και δέν έχη πεντάρα στην τσέπη του.

»Στις 10 ή ώρα μπαίνει επίδεικτικά στο «Καφέ-Κουπόλ», δείχνει ένα χαρτονομίσμα των χιλίων φράγκων, και θρονιάζεται εκεί.

»Έπειτ' από λίγη ώρα, βλέποντας το Μαιγκρέ, τον προσκαλεί, του προσφέρει χαθιάρι και, χωρίς να έρωτηθί, μιλάει για την ύπόθεσι Χέντερσον, λέγοντας ότι ή άστυνομία δέν θα καταλάβη ποτέ τίποτε.

»Αύθορμητως κατόπιν πετάει στο τραπέζι δέκα δέσμες χαρτονομισμάτων των έκαστο φράγκων, λέγοντας ότι μπορεί να εξακριβωθί εύκολα ή προέλευσί τους.

»Ο Ουίλλιαμ Γκρόσμπτu, ο οποίος ξαναγύρισε στο ξενοδοχείο του στις 4 το πρωί, δέν έχει βγίη άκόμα από το διαμέρισμά του. Και όμως τὰ χαρτονομίσματα του Ράντεκ είνε εκείνα που παρέδωσε το προηγούμενο βράδυ ο ταμίας του «Ξενοδοχείου Γεωργίου 5ου» στο Γκρόσμπτu, όταν του άλλαξε το τραπεζογραμμάτιο των έκαστο δολλαρίων.

»Ο ένωμοτάρχης Ζανθιέ μένει στο «Καφέ-Κουπόλ» για να παρακολουθήση το Ράντεκ. Μετά το πρόγευμα, ο Τσέχος τον προσκαλεί να πιουνε μαζί. Έντωμεταξύ τ η λ ε φ ω ν ε ί κ ά π ο υ δ υ ό φ ο ρ έ ς.

»Στις 4 ή ώρα, ο Μαιγκρέ άντιλαμβάνεται την παρουσία ενός ανθρώπου στη θίλλα του Σαιν-Κλου, ή οποία ώστόσο έχει εγκαταλειφθί μετά την κηδεία της κ. Χέντερσον και της καμαριέρας της. Είνε ο Ουίλλιαμ Γκρόσμπτu, ο οποίος βρίσκεται στο έπίανω πάτωμα. Άκούει τον ήχο των βημάτων του Μαιγκρέ στον κήπο κι' ά σ φ α λ ώ ς τον βλέπει από το παράθυρο.

»Σπεύδει άμέσως να κρυφθί. Μά ο Μαιγκρέ τον καταδιώκει κι' εκείνος φεύγει από δωμάτιο σε δωμάτιο. Φτάνοντας τέλος σε μιὰ κάμαρη χωρίς άλλη έξοδο, και βλέποντας ότι δέν μπορεί να ξεφύγη από πουθενά, αυτοκτονεί, φυτεύοντας μιὰ σφαίρα στο κεφάλι του.

»Την ίδια ώρα, ή κ. Γκρόσμπτu κ' ή φίλη της Έννα Ράιχσπεργκ χορεύουν στη σάλα του τσαγιού στο «Ξενοδοχείο Γεωργίου 5ου».

»Ο Ράντεκ προσκαλεί τον ένωμοτάρχη Ζανθιέ να φάνε μαζί και κατόπιν πάνε για να πιουν στον «Πελεκάνο», ένα κέντρο του Καρτιέ-Λατέν.

»Είνε μεθυσμένοι όταν ο Μαιγκρέ τους συναντά κατά τις έντεκα τη νύχτα και, ως τις τέσσερες το πρωί, ο Ράντεκ βρίσκει διασκεδαστικό να τους τραβάη από μπάρ σε μπάρ, να τους δίνη να πίνουν, και να πίνη κι' ο ίδιος, παρουσιαζόμενος πότε μεθυσμένος και πότε νηφάλιος, πετώντας φράσεις σαρκαστικές

κι' επαναλαμβάνοντας όλοένα ότι ή άστυνομία δέν θα διαφωτίση ποτέ την ύπόθεσι Χέντερσον.

»Στις 4 ή ώρα προσκαλεί δυο γυναίκες στο τραπέζι του. Έπιμένει να κάνουν κ' οί σύντροφοί του το ίδιο, κι' έπειδή εκείνοι αρνούνται, παίρνει τις δυο γυναίκες και πάει μαζί τους σ' ένα ξενοδοχείο του βουλευάρτου Σαιν-Ζερμαίν.

»19 Ό κ τ ω θ ρ ί ο υ.— Στις όχτώ το πρωί το γραφείο του ξενοδοχείου αυτού, άπαντώντας σ' ένα τηλεφώνημα του Μαιγκρέ, λέει: «Η δυο γυναίκες κοιμούνται άκόμα. Ο φίλος τους μόλις έφυγε. Έπλήρωσε».

* * *

»Ο Μαιγκρέ ένιωθε μιὰ τέτοια κούρασι, που σπανίως την είχε γνωρίσει στη ζωή του.

Κύτταξε άφηρημένα τις γραμμές που είχε γράψει κι' έσφιξε χωρίς να πη λέξι το χέρι ενός συναδέλφου του που μπήκε μέσα για να τον χαιρετήση, γνέφοντάς του να τον αφήση μόνο.

Κατόπιν στο περιθώριο του τετραδίου σημείωσε:

«Να εξακριβώσω πώς χρησιμοποίησε την ώρα του ο Ουίλλιαμ Γκρόσμπτu από τις 11 το πρωί ως τις τέσσερες το άπόγευμα της 19ης Οκτωβρίου».

Κατόπιν, ξαφνικά, σμίγοντας τὰ φρύδια του, ξεκρέμασε το άκουστικό του τηλεφώνου και ζήτησε το «Καφέ-Κουπόλ».

— Θα ήθελα να μάθω, ρώτησε, πόσες ήμέρες έχει να φτάση εκεί γράμμα στο όνομα του Ράντεκ;

Έπειτα από δυο λεπτά του άπαντούσαν:

— Τουλάχιστον δέκα μέρες.

Ζήτησε ύστερα την κατοικία όπου ο Τσέχος κρατούσε ένα δωμάτιο κι' έκανε κι' εκεί την ίδια έρώτησι.

— Μιὰ βδομάδα περίπου! του άπάντησαν.

Ζήτησε κατόπιν το Πόστ-Ρεστάντ του ταχυδρομικού παρατηρήματος του βουλευάρτου Ρασπαίγ:

«Έχετε κανένα συνδωμητή με τ' όνομα Ράντεκ;... Όχι;...

Άσφαλώς τότε θα λαβαίνη τις έπιστολές του με αρχικά... Έδώ Άστυνομία... Άκούστε, δεσποινίς... Είν' ένας ξένος, κακοντυμένος μάλλον, με μακριά κόκκινα μαλλιά... Πώς είπατε; Ένας τέτοιος τύπος λαβαίνει από σας έπιστολές με τ' αρχικά Μ. Β.; Πότε έλαβε έπιστολή για τελευταία φορά;... Ναι, ρωτήστε... Περιμένο στο άκουστικό... Μη διακόπτετε...

Κάποιος χτύπησε εκείνη τη στιγμή την πόρτα του γραφείου του Μαιγκρέ. Ο άστυνομικός, χωρίς να γυρίση το κεφάλι του, φώναξε:

— Έμπρός!

Και μιλώντας στο τηλέφωνο, πρόσθεσε:

— Τί είπατε, δεσποινίς; Έλαβε χθές το πρωί στις έννέα μιὰ

έπιστολή... Ευχαριστώ... Συγγνώμη! Μιὰ στιγμή... Ήταν αρκετά όγκώδης, δέν είν' έτσι, σαν ναχε μέσα χαρτονομίσματα;...

— Ωραία! άκούστηκε τη στιγμή εκείνη μιὰ φωνή πίσω από το Μαιγκρέ.

Ο άστυνομικός γύρισε το κεφάλι του και είδε μπροστά του το Ράντεκ. Ο Τσέχος είχε ύφος πένθιμο και μόλις φαινόταν κάποια λάμψι στα μάτια του. Κάθισε κι' εξακολούθησε:

— Να λοιπόν που πληροφορηθήκατε ότι έλαβε χθές το πρωί χρήματα ταχυδρομικώς. Αυτά τὰ χρήματα θρискόντουσαν το προηγούμενο βράδυ στην τσέπη του δυστυχισμένου Γκρόσμπτu. Μά τὰ έστειλε τάχα ο Γκρόσμπτu ο ίδιος;... Έδω είνε όλο το ζήτημα...

— Πώς σας άφησε να μπήτε έδω ο κλητήρας του γραφείου; ρώτησε ο Μαιγκρέ.

— Ο κλητήρας ήταν άπασχολημένος με μιὰ κυρία... Έτσι πέρασα χωρίς να με άντιληφθί.

Ο Μαιγκρέ πρόσεξε ότι ο Ράντεκ είχε το πρόσωπό του κουρασμένο, όχι σαν άνθρωπος που πέρασε μιὰ νύχτα άύπνος, μά σαν άρρωστος που έπαθε κρίσι. Κάτω απ' τὰ μάτια του σχηματιζόντουσαν θύλακες. Τὰ χείλη του ήσαν χωρίς χρώμα.

— Έχετε τίποτε να μου πήτε; ρώτησε.

— Δέν ξέρω... Ήθελα προπάντων να μάθω νέα σας... Ξαναγυρίσατε στο σπίτι σας καλά τη νύχτα;

— Ευχαριστώ, καλά.

Ο Ράντεκ είδε από τη θέσι του τη σημείωσι που είχε γράψει ο Μαιγκρέ στο περιθώριο του τετραδίου και μιὰ σκιά χαμόγελου πλανήθηκε στα χείλη του. (Άκολουθεί)

Ο άστυνομικός γύρισε το κεφάλι του